

УДК 368.914:336.76, 351.84

І. А. Левченко,
аспірант, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ ТА ШЛЯХИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

Автором визначені основні проблеми організації управління діяльністю недержавних пенсійних фондів та запропоновані шляхи їх подолання через удосконалення законодавчої бази, системи функціонування недержавного пенсійного забезпечення та взаємовпливу всіх суб'єктів недержавного пенсійного страхування, а також роль у цьому процесі держави через відповідні контролюючі органи.

The basic problems of private pension fund activity management are identified in an article and the ways of their overcoming are offered through the improvement of legislative base, private pension providing functioning system and cross-coupling of all subjects of non-state pension insurance, and also role in this process of the state through the proper supervisory organs.

Ключові слова: пенсійна система, недержавне пенсійне забезпечення, недержавні пенсійні фонди.
Key words: pension system, private pension provision, private pension funds.

ВСТУП

Пенсійне забезпечення громадян є одним з найбільш актуальних питань на сьогоднішній день в Україні. Для реалізації пенсійної реформи та багаторівневої пенсійної системи в країні необхідно детально розглянути всі аспекти функціонування недержавного пенсійного забезпечення, виявити комплекс недоліків в управлінні його діяльністю та знайти шляхи їх подолання. Вплив різних видів контролю діяльності та стимулювання розвитку недержавних пенсійних фондів у науковій літературі досліджено недостатньо і вивчення чинників, що стримують їх розвиток, визначення найбільш ефективних та виважених заходів управління є актуальним завданням, особливо напередодні впровадження другого рівня пенсійної системи.

Чимало уваги цьому питанню приділили в своїх роботах такі вчені-економісти, як А. Федоренко, Д. Леонов, А. Гушак, Л. Ткаченко, Г. Хендрікс, В. Роїк та ін.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Мета статті — виявити основні проблеми організації управління діяльністю недержавних пенсійних фондів та запропонувати науково обгрунтовані шляхи їх подолання.

РЕЗУЛЬТАТИ

Розглядаючи питання управління у галузі недержавного пенсійного забезпечення, слід пам'ятати, що фінансова діяльність та функціонал розподілені між різними фінансовими інституціями. Отже, під організацією управління діяльності недержавного пенсійного фонду (далі — НПФ) слід розуміти організацію управління діяльністю цілого кола суб'єктів пенсійного ринку: самі приватні пенсійні фонди, їх адміністратори, банки-зберігачі, компанії з управління активами (далі КУА), аудиторів, консультантів тощо. Першочерговою причиною такої складної на перший погляд структури є необхідність захисту від зловживань пенсійними коштами та мінімізація економічних ризиків.

Тому організація управління діяльністю НПФ включає систему нагляду, регламентування, контролю та регулювання діяльності всіх цих фінансових установ як ззовні, так і зсередини. Зовнішнє управління складається з законодавчого регламентування та діяльності державних контролюючих органів, внутрішнє — реалізується через розподіл функцій між суб'єктами пенсійного ринку та контроль діяльності один одного. Оскільки система недержавного пенсійного забезпечення є вельми розгалуженою, питання контролю слід розглядати в контексті взаємозв'язків та взаємовпливу всіх суб'єктів один на одного. Регламентація цих відносин встановлює комплекс контрольних процедур у самій системі і уособлює внутрішнє управління недержавного пенсійного забезпечення.

Наприклад, інвестиційна декларація складається радами фондів за участю консультантів та інвестиційних радників і є обов'язковою для виконання компаніями з управління активами. Відповідність використання пенсійних коштів інвестиційній декларації стосовно напрямів та об'єктів перевіряє зберігач, він же веде підрахунок ефективності інвестицій (наприклад, через показник чистої вартості пенсійних активів і кількості одиниць пенсійних внесків), що перевіряється адміністратором за допомогою відповідних розрахунків. Аудитори щорічно перевіряють діяльність всіх вищезазначених суб'єктів, результати перевірок надаються державному контролюючому органу.

Засновники пенсійного фонду контролюють роботу ради фонду, а вкладники через щорічні звіти та індивідуальні запити про становище їх пенсійних накопичень мають змогу контролювати свої заощадження на старість. Емітенти, біржі, реєстратори та торгівці цінними паперами грають пасивну роль, але, безумовно, є важливими дійовими особами системи недержавного пенсійного забезпечення.

Інвестиційний радник є незалежним консультантом з необхідним рівнем досвіду та знань в інвестиційній галузі,

його роль — у наданні консультацій раді пенсійного фонду, розробці або допомозі в розробці інвестиційної політики та стратегії фонду, аналізі та оцінці діяльності управляючої компанії, перевірки показників її діяльності з певними встановленими самостійно критеріями, оцінці структури та доцільності операційних витрат фонду та ін.

Така схема економіко-правових відносин між суб'єктами пенсійного ринку викарбувалася протягом десятиліть на практиці розвинених країн і має на меті захистити кошти майбутніх пенсіонерів від нецільового використання, втрати, розкрадання або шахрайства. Основним принципом є диверсифікація функцій і обов'язків дійових осіб, поділ всього процесу на етапи та подвійна перевірка результатів на кожному з цих етапів структурою, що професійно працює у відповідній сфері.

Побудова ефективного механізму управління діяльністю недержавного пенсійного фонду передбачає органічне поєднання та оптимальне співвідношення зовнішніх важелів управління з внутрішніми силами саморегулювання системи недержавного пенсійного забезпечення. Але так само, як і у питанні правил регулювання інвестицій, на початковому етапі, зважаючи на рівень розвитку фінансового ринку, політичного і економічного становища, наявного досвіду роботи системи, набагато більше значення має зовнішній нагляд.

До державних установ, які здійснюють регуляторні та наглядові функції за недержавним пенсійним забезпеченням в країні, слід віднести: Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг), Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), Національний банк України (НБУ), Антимонопольний комітет України, Державну податкову службу України (ДПСУ).

Все різноманіття варіантів контрольних заходів вмістити в спрощену схему неможливо й не має потреби. Набагато важливіше виявити основні компоненти регулюючої системи. На нашу думку, основними компонентами організації управління діяльністю недержавного пенсійного фонду є наступні.

1. Умови реєстрації.

На даний момент процедура реєстрації НПФ є витратною та тривалою і передбачає кілька етапів. Спочатку вона здійснюється відповідно до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців" [1], а потім ще раз фонд необхідно зареєструвати як фінансову установу в Нацкомфінпослуг. Через реєстрацію неспеціалізованим державним органом погіршується якість контролю за виконанням законодавства (адже орган реєстрації приватного пенсійного фонду повинен мати досить кваліфікованих працівників для перевірки відповідності статуту та вимог законодавства). Цілком логічно, якщо реєстраційний обов'язок буде покладений цілком на Нацкомфінпослуг.

2. Критерії ліцензування.

Процедура допуску приватних пенсійних фондів під управлінням керуючої компанії спирається в основному на достатність капіталу і професійну репутацію керуючої компанії. Наглядові органи вводять складну процедуру ліцензування відносно достатності капіталу і резервів та

ін. Це звужує коло організацій та спрощує поглиблений нагляд за ними. В інших системах встановлюються менш суворі кваліфікаційні вимоги для керівників фондів та розміру капіталу і резервів, хоча можуть перевірятися кваліфікація та репутація керівників.

В Україні, згідно з Законом [2], отримання ліцензії адміністратора пенсійного фонду можливе за умов мінімально необхідного статутного капіталу, наявності кваліфікованого персоналу, належного технічного забезпечення та інформаційної системи для ведення персоналізованого обліку учасників фонду, які відповідають вимогам Нацкомфінпослуг. КУА потребує ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів, а саме — діяльності з управління активами. Ліцензія зберігача пенсійного фонду може бути надана банку за умов наявності ліцензії НКЦПФР на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів та якщо банк не є пов'язаною особою пенсійного фонду, адміністратора, КУА, засновників, аудитора тощо. Щоб отримати ліцензію на надання послуг у накопичувальній системі пенсійного страхування, пенсійний фонд повинен відповідати ряду вимог, в тому числі строку, досвіду (не менше трьох років) та результативності роботи на пенсійному ринку.

Суттєвим недоліком вітчизняної системи недержавного пенсійного забезпечення є низький рівень кваліфікації кадрів взагалі і вимоги до членів рад фондів зокрема. Внесення відповідних змін до вимог стосовно складу рад фондів, по-перше, знизить витрати на консультаційні послуги; по-друге, підвищить ефективність управління недержавними пенсійними фондами.

3. Вимоги до мінімального капіталу і резервів.

Оскільки, згідно з законодавством, ті установи, які працюють з пенсійними активами, несуть відповідальність у процесі своєї діяльності всім своїм майном, а пенсійні накопичення кожного року зростають значними темпами, то вважаємо за необхідне вирішення на законодавчому рівні питання підвищення вимог до розмірів статутних капіталів адміністраторів та КУА. На ділі законодавчо встановлений мінімальний розмір статутного капіталу для адміністраторів НПФ у 2010 суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення пенсійним коштом в розпорядженні та управлінні необхідний механізм залежності статутних капіталів як певної долі від суми загальних пенсійних активів (наприклад не менше 5 % для КУА та 0,5 % для адміністраторів) з щорічним перерахунком.

4. Правила, що регулюють поділ прав на активи.

Розмежування активів пенсійного фонду від активів інших учасників недержавного пенсійного забезпечення спрямоване на захист прав учасників фонду та обмеження системного та агентського ризиків. Також оскільки недержавні пенсійні фонди через певний час будуть брати участь в другому рівні пенсійної системи, необхідним є розмежування обліку та управління пенсійними коштами третього та другого рівня.

5. Правила, що регулюють управління фондами.

У системі недержавного пенсійного забезпечення здійснюється чіткий розподіл у виконанні певних функцій (як то управління активами, їх облік та фактичне зберігання). Кожна установа, що виконує ряд функцій та послуг для пенсійного фонду, має контролювати інші

установи. Наприклад, Рада фонду виробляє інвестиційну стратегію, але управління активами займається КУА, за якою слідкує банк-зберігач. За порушення останніх двох типів правил українське законодавство передбачає матеріальну відповідальність учасників пенсійного забезпечення своїм майном, у деяких країнах світу у профілактичних цілях широко застосовується кримінальне переслідування.

6. Правила до незалежного кастодіана.

Відсутність права власності на активи пенсійного фонду у компанії з управління активами та адміністратора обмежує можливість шахрайства або крадіжки за допомогою вимоги до проведення всіх операцій через третю особу із заздалегідь встановленими повноваженнями. Однак, щоб захист з боку кастодіана був дієвим, він повинен безперешкодно контролювати потоки грошових коштів від учасників до пенсійних фондів та керуючих активами.

7. Правила зовнішнього аудиту та вимоги до бухгалтерського обліку.

Аудиторські перевірки є одним з найбільш важливих та дієвих інструментів зовнішнього нагляду в сфері недержавного пенсійного страхування, адже аудиторські компанії несуть юридичну відповідальність у разі приховування порушень. У цьому контексті слід відзначити рівень розвитку бухгалтерського обліку як аспект регулювання приватних пенсійних фондів, бо аналіз та висновки аудиторів базуються на даних бухгалтерського обліку. Окрім здатності вітчизняних методів бухгалтерського обліку надати необхідну інформацію необхідного рівня, вони також мають відповідати міжнародним стандартам в цій сфері. Але це необхідно не тільки в рамках процесу євроінтеграції, а також для унеможливлення маніпулювання цінами та зловживання пенсійними активами. Такий підхід до ведення бухгалтерського обліку, що сприяв появі світової фінансової кризи, з 2004 до 2010. використовувався при відображенні вартості активів на індивідуальних накопичувальних рахунках. Цей метод розподілу інвестиційного доходу не дає змоги проконтролювати зменшення ринкової вартості пенсійних активів, в результаті чого реальне фінансове становище пенсійних фондів може виявитись значно гіршим за номінальне. І фактично з'ясувати це, особливо на рівні учасників, неможливо. Незважаючи на певний опір деяких адміністраторів та управляючих пенсійними активами, Нацкомфінпослуг ввела обов'язковий щоденний підрахунок вартості одиниці пенсійних внесків. Це важлива, але не єдина складова необхідних змін у веденні обліку, і міжнародні стандарти в цій сфері дають змогу оцінювати пенсійні активи за реальною ринковою вартістю та ставлять перешкоди на шляху маніпулювання сумами коштів на накопичувальних рахунках учасників.

8. Вимоги до розкриття інформації складаються з двох аспектів:

— вимоги до переліку, частоти і засобів її розповсюдження;

— вимоги до того, як саме, за якою методикою мають бути розраховані певні показники діяльності пенсійних фондів (як то загальні активи, інвестиційний дохід, пенсійні внески, витрати, резерви тощо).

Тобто яка саме інформація підлягає оприлюднен-

ню і яким саме чином. У пенсійній сфері обсяг вимог до розкриття інформації істотно залежать від моделі пенсійного забезпечення та ментальних особливостей в країні.

В Україні учасники недержавних пенсійних фондів можуть самостійно відслідковувати ефективність роботи фондів та рух наданих їм коштів через опубліковані в засобах масової інформації (в щорічних звітах) результати діяльності НПФ та інформацію стосовно особистих накопичень учасника, надану адміністратором фонду про стан облікованих коштів на його персональному іменному пенсійному рахунку. Але зважаючи на те, що рівень обізнаності учасників недержавного пенсійного забезпечення в країні досить низький, а система показників ще не достатньо вдосконалена, є необхідність в доступному поданні інформації населенню, підвищення рівня його фінансової підкованості, формування системи рейтингування для пенсійних фондів, адміністраторів та компаній з управління активами на основі комплексу параметрів їх діяльності.

У нашій країні, як і в країнах Латинської Америки, є необхідність в підвищенні рівня поінформованості працюючих про систему недержавного пенсійного забезпечення, але не тільки для створення конкурентного середовища в цій сфері, але також для залучення нових учасників, вкладників-роботодавців та залучення додаткових коштів в систему. Для цього потрібне поширення інформації про самі принципи роботи системи НПЗ, можливі вигоди та потенціальні ризики від участі в ній.

9. Гарантії.

Оскільки недержавні пенсійні фонди є неприбутковими установами і представляють третій рівень і важливу складову частину пенсійної системи України, вони вирішують державну проблему соціального забезпечення, а не виступають автономним бізнесом. Їх функціонування не тільки повинно регламентуватися та контролюватися державою, але і бути під її опікою. В цьому сенсі державні гарантії недержавному пенсійному забезпеченню є закономірним та необхідним проявом державної соціальної політики.

В Україні стимулювання розвитку недержавного пенсійного страхування через державні гарантії відбувається недостатньо, адже ніякого мінімального рівня дохідності не гарантується і не забезпечується. Законодавством не передбачено створення якогось спільного або державного фонду гарантування. Але є вимога стосовно дохідності пенсійних активів — якщо рада фонду визнає незадовільними результати діяльності такої особи щодо управління активами пенсійного фонду. Критерії визнання рівня незадовільності не визначені твердо, а таке розпливчате формулювання свідчить про недолік схеми гарантування.

Ще одним актуальним для України аспектом є підвищення рівня довіри населення до системи пенсійного страхування через доведення дієвості гарантій виконання законодавства в сфері захисту прав і інтересів учасників. Законодавство з цього питання представлено Розпорядженням КМУ "Про схвалення Концепції захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг в Україні" [3]. Як свідчить досвід інших країн, стрімкий розвиток пропозицій ринків фінансових послуг в умовах недосконалої правової бази та відповідно недостатнього

забезпечення захисту прав споживачів може призвести до недовіри до таких ринків і, як наслідок, зниження попиту на запропоновані ними послуги.

10. Регулювання інвестицій.

Статистичні дані підтверджують, що реальні доходи пенсійних фондів в умовах мінімальних кількісних обмежень вище, ніж у фондів, що діють в умовах великих обмежень, істотною мірою через більш високу частку акцій у їхніх портфелях. Кількісний підхід до регулювання інвестицій практикують ті країни, в яких влада не впевнена, що вони можуть забезпечити дотримання принципів “розсудливої людини”. Він також є більш простим і легким у здійсненні. Використання принципу “розсудливої людини” вимагає від наглядових органів більш докладного і глибокого обґрунтування своїх рішень, а також зумовлює необхідність інтерпретації в рамках правової системи того, як на практиці повинні застосовуватися загальні принципи регулювання. Все це, отже, пов’язане з більшою невизначеністю для всіх сторін-учасниць.

11. Регулювання розмежування повноважень органів державної влади.

Регулювання з боку держави покладено і на Антимонопольний комітет, і на НБУ, і ДПСУ, але сконцентровано в основному в Нацкомфінпослуг та НКЦПФР. Тому необхідна інтегрована система ефективного взаємозв’язку та обміну інформацією між “регуляторами” як стосовно даних зі звітів державним органам, так і отриманих в результаті перевірок фінансових установ або здобутих непрямим шляхом, не безпосередньо від суб’єктів пенсійного ринку, а від пов’язаних з ними фінансових установ (аудитори, актуарії, консультанти, реєстратори цінних паперів тощо). Чітка взаємодія з фондовими біржами, торгово-інформаційними системами, рейтинговими агентствами з питань надання інформації про проведені угоди з цінними паперами, визначення більш чіткого переліку витрат, на які можуть бути використані пенсійні активи та ін., знаходяться в спільній площині інтересів “регуляторів”, і вони повинні вирішувати їх у тісній співпраці.

12. Вимоги до захисту інформації.

Специфіка недержавного пенсійного забезпечення така, що з часом накопичується значний обсяг інформації стосовно обліку пенсійних коштів, яка потребує постійного захисту. Це і дані персоналізованого обліку накопичень учасників, і дані щодо інвестування та оцінки вартості активів, і щодо розмірів щоденних вхідних та вихідних грошових потоків. При цьому певний пласт даних змінюється щоденно (як, наприклад, визначення частки кожного учасника в активах фонду, вартість цієї частки, розрахунок чистої вартості одиниці пенсійних внесків). Забезпечення прозорості всіх цих розрахунків та їх обліку для громадськості та державних регулюючих органів, а також система захисту всього цього масиву інформації потребує надійних, практично апробованих, перевірених “регуляторами” систем баз даних та технологій. Незважаючи на те, що в передліцензійний період всі адміністратори пенсійних фондів проходять перевірку систем персоналізованого обліку учасників, ці системи потребують доробки та удосконалення з часом, а також діє вимога відносно обов’язкового резервного щоденного копіювання даних та збереження їх копій. Як варіант слід розглянути періодичне збереження даних

персоналізованого обліку через спеціальний захищений інформаційний канал передачі даних в центральній базі даних на сервері Нацкомфінпослуг, що дозволить забезпечити не тільки збереження та захищеність інформації, але й полегшить її перевірку.

13. Регулювання оподаткування.

Згідно з Податковим кодексом [4], операції з надання послуг із загальнообов’язкового державного соціального страхування (у тому числі пенсійного страхування), недержавного пенсійного забезпечення, залучення та обслуговування пенсійних вкладів та рахунків учасників фондів банківського управління, адміністрування недержавних пенсійних фондів не є об’єктом оподаткування. Однак податкового стимулювання для подальшого стрімкого розвитку системи недостатньо. Одна із проблем оподаткування доходів фізичних осіб полягає у деформованому розумінні та трактуванні податковими органами механізмів відшкодування податкового кредиту, зокрема за пенсійними внесками, зробленими фізичною особою-платником податку на свою користь або на користь членів своєї родини. Проблема криється в ототожненні податківцями поняття “загальний оподатковуваний дохід” з поняттям “нарахована заробітна плата”, що й призводить до зазначеного непорозуміння [5].

Взагалі, в системі оподаткування недержавного пенсійного забезпечення слід виділити три фази: період здійснення пенсійного внеску; період збільшення накопичень учасників за рахунок інвестиційного доходу; період отримання учасниками пенсійних виплат. Для пенсійних фондів та їх вкладників і учасників більш ефективна схема “звільнення — звільнення — податок”, яка і діє в Україні, адже така модель оподаткування захищена від ризику змін у податковій політиці держави, що може призвести до подвійного оподаткування пенсійних коштів у майбутньому; учасники сплачують податок тоді, коли самі одержують накопичені кошти і з того їх розміру, який вийшов на момент здійснення виплат; на більшій розмірі внесків (не зменшені оподаткуванням) нараховується більший інвестиційний дохід протягом всього терміну участі в пенсійній програмі.

14. Правила розмежування діяльності НПФ та страхових компаній.

Законом України [2] зазначено, що надавати послуги з недержавного пенсійного забезпечення можуть, окрім приватних пенсійних фондів, ще страхові компанії та банки. Відкриття банківського пенсійного рахунку не надає громадянам суттєвих переваг у порівнянні з іншими довгостроковими депозитними програмами. А між страховими компаніями та приватними пенсійними фондами виник певний конфлікт інтересів через відсутність чітко прописаних в законодавстві правил діяльності цих установ. Чинне законодавство створює ситуацію, коли страховики збирають пенсійні кошти на етапі накопичення через договори страхування життя та таким чином уособлюють собою конкурентів для НПФ. Подальше нерозв’язання цієї проблеми призводить до поглиблення конфлікту. Вітчизняні заможні громадяни мають певну недовіру до вітчизняних же фінансових установ і з високою долею вірогідності віднесуть свої кошти до великої міжнародної страхової компанії, яка має певну позитивну репутацію, аніж до українського пенсійного фонду з максимальним стажем роботи 7—8

років.

15. Регулювання розмірів витрат і комісійних.

На сумарні розміри винагороди встановлені обмеження в системі недержавного пенсійного забезпечення: зберігачу (0,5 % пенсійних активів), КУА (4,2 %) та адміністратору (5—6 %). Вартість витрат, пов'язаних із здійсненням діяльності у накопичувальній системі пенсійного страхування, не може перевищувати 3,5 % середньозваженого значення чистої вартості пенсійних активів накопичувальної системи пенсійного страхування такого фонду [2]. Звісно, цей показник нижче за реальні 5,7 % вартості активів НПФ, але все ж завищений. Особливо зважаючи на те, що при таких витратах на обслуговування другого рівня, інвестиційна політика якого має бути традиційно консервативною (що не потребуватиме від компаній з управління активами суттєвих витрат, але і не забезпечуватиме значних прибутків), ставиться під сумнів ефективність нової пенсійної системи для її учасників.

ВИСНОВКИ

Можна сказати, що на сьогоднішній момент створено досить дієву систему організації управління діяльності недержавного пенсійного забезпечення, що значною мірою перешкоджає зловживанням з пенсійними коштами та запобігає їх нецільовому використанню, але недостатньо стимулює її розвиток. Для цього необхідне:

- запровадження системи обов'язкового накопичувального пенсійного страхування, в тому числі через недержавні пенсійні фонди шляхом прийняття та реалізації на практиці відповідного законодавства;

- внесення змін до законодавства з метою підвищення вимог щодо рівня професійного підготовки суб'єктів, які надають агентські та консультаційні послуги НПФ, є членами рад фондів;

- розробка системи фінансових показників діяльності НПФ для оцінки ефективності його інвестиційної діяльності та надійності в динаміці, складання на основі цієї системи показників рейтингів суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення;

- розширення можливостей учасників у плані доступу до інформації, участь у діяльності фонду через присутність на засіданнях його ради та запровадження міжнародного досвіду взаємовідносин між пенсійними фондами та його учасниками;

- внесення змін до Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” в частині індивідуальної відповідальності керівників фінансових установ (членів та голови рад фондів, консультантів та керівного складу надавачів фінансових послуг НПФ);

- внесення змін до нормативно-правової бази з метою розмежувати діяльність НПФ та страхових компаній на пенсійному ринку;

- інституціональне вдосконалення державного регулювання управління діяльності недержавного пенсійного забезпечення для чіткого розподілу повноважень та обміну інформацією між державними регулюючими установами, розгляд питання формування єдиного “регулятора” суб'єктів фінансового ринку, спрощення реєстраційних процедур у сенсі недопущення подвійного процесу реєстрації недержавних пенсійних фондів,

створення системи взаємодії “регуляторів” сфери НПЗ з фондовими біржами, рейтинговими агентствами, консультантами, зберігачами тощо стосовно опосередкованого збору інформації про діяльність НПФ;

- встановлення залежності розмірів статутних капіталів адміністраторів та компаній з управління пенсійними активами залежно від змін активів пенсійних фондів;

- більш детальне та зрозуміле викладення методики розрахунку податкових пільг фізичним особам-вкладникам НПФ;

- удосконалення вітчизняних методів бухгалтерського обліку з точки зору відповідності міжнародним стандартам звітності та обліку, а також з точки зору можливості надати повну, зрозумілу, деталізовану, точну та достовірну інформацію незалежним аудиторам недержавних пенсійних фондів та інших установ пенсійного ринку;

- створення державних гарантій мінімальної доходності пенсійних активів, створення центрального фонду гарантування;

- регулювання випуску та обігу нових фінансових інструментів, що дозволять КУА забезпечити інвестиційний дохід пенсійних активів як мінімум вище рівня інфляції, стимулювання розвитку фондового ринку України;

- забезпечення прозорості для громадськості та державних регулюючих органів розрахунків фінансових показників діяльності фонду та їх обліку, а також систем захисту всього цього масиву інформації, вдосконалення технологій його збереження та передачі;

- поступове, з розвитком системи недержавного пенсійного забезпечення, встановлення більш жорстких обмежень на розмір оплати послуг адміністратора пенсійного фонду, зниження ставки до 2 % на рік за гроші в розпорядженні, встановлення залежності оплати послуг компанії з управління активами від ефективності наданих послуг.

Література:

1. Закон України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”: за станом на 27.08.2011 р. № 755-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=755-15>

2. Закон України “Про недержавне пенсійне забезпечення”: за станом на 01.10.2011 р. № 1057-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>

3. Розпорядження Кабінету міністрів України “Про схвалення Концепції захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг в Україні”: від 03.09.2009 р. № 1026-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1026-2009-%F0>

4. Податковий кодекс України: за станом на 11.10.2011 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

5. Гуцак А.В. Проблеми державного регулювання недержавного пенсійного забезпечення в Україні / А.В. Гуцак, О.О. Прутська [Електронний ресурс]. — Режим